

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІЛОЛОГІЇ ТА
МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ
ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН**

Збірник наукових праць

**Наукові записки
Рівненського державного гуманітарного університету**

Рівне – 2012

ББК 81.20

А - 43

УДК: 81'243

Актуальні проблеми філології та методики викладання гуманітарних дисциплін: Збірник наукових праць. Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. – Рівне: РДГУ, 2012. – 112 с.

Збірник наукових праць містить статті з теоретично-методологічних, культурологічних, літературознавчих, мовознавчих проблем спілкування.

Опубліковані матеріали можуть бути корисними для науковців, учителів, викладачів та студентів вищих педагогічних навчальних закладів.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Головний редактор:

Архангельська Алла Мстиславівна

доктор філологічних наук, професор (Рівненський інститут слов'янознавства Київського славистичного університету).

ЧЛЕНИ РЕДАКЦІЙНОЇ КОЛЕГІЇ:

Постоловський Руслан Михайлович

професор, член-кореспондент Міжнародної слов'янської академії наук, ректор Рівненського державного гуманітарного університету. доктор філологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет).

Вокальчук Галина Миколаївна

доктор філологічних наук, професор (Волинський національний університет ім. Лесі Українки).

Гороть Євгенія Іванівна

кандидат філологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет).

Мороз Людмила Володимирівна

доктор філологічних наук, професор (Рівненський інститут слов'янознавства Київського славистичного університету).

Тищенко Олег Володимирович

доктор філологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет).

Шульжук Каленик

Оляндер Луїза Костянтинівна доктор філологічних наук, професор (Волинський національний університет ім. Лесі Українки).

Безкоровайна Ольга Володимирівна

доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет).

Стеріополо Олена Іванівна

доктор філологічних наук, професор (Київський національний лінгвістичний університет).

Зимомря Микола Іванович

доктор філологічних наук, професор (Дрогобицький педагогічний університет) ім. Івана Франка.

Павлова Ольга Іванівна

кандидат філологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет).

Терещенко Тетяна Вікторівна

кандидат філологічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет).

Ніколайчук Галина Іванівна

кандидат педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет).

Сербіна Тетяна Георгіївна

кандидат філологічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет).

Дзюбишина Наталія Богданівна

кандидат педагогічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет).

Вовчук Наталія Іванівна

кандидат філологічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет).

Затверджено Вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 9 від 27.04.2012 р.).

За достовірність фактів, дат, назв і т. п. відповідають автори статей. Думки авторів можуть не збігатися з позицією редколегії. Рукописи рецензуються і не повертаються.

Адреса редакції: 33028 м. Рівне, вул. Остафова, 31. Рівненський державний гуманітарний університет

- Journal of Arts and Sciences. 3 (14). 2010.
33. Lehrer A. Blendicious!
34. Lopez-Rua P. On the Structure of Acronyms and Neighbouring Categories: a Prototype-based Account // English Language and Linguistics. Vol. 6, №1, 2002.
35. Mi-Joo Jin. English Blends: a Descriptive Study of their Distributional Patterns and Prosodic Features.
36. Plag I. Word-formation in English. - Cambridge, 2003.
37. Stockwell R. & Minkova D. English Words: History and Structure. Cambridge, 2001.
38. Russell W. & Porter M.G. Among the New Words/ // American Speech. 1980

Резюме. В статті аналізується статус блендинга (телескопії) як самостійного способу словообразовання в сучасному англійському мові.

Ключові слова: блендинг, словосполучення, аббревіація, акроніми, деривація, конверсія, словообразовання

The summary: The paper analyses blending (telescoping) as an independent way of word formation in English.

Key words: blending, compounding, abbreviation, derivation, conversion, word formation.

Одержано редакцією 17.02.2012.

УДК: 821. 111 (73)

М.М. КАЛІНІЧЕНКО

БІЛИЙ КИТ У ЧОРНИХ ШАТАХ МУЛЬТИКУЛЬТУРАЛІЗМУ

Резюме. У статті проаналізовано основні етапи формування мультикультуральних студій роману Г.Мелвілла "Мобі Дік", їх історичні передумови, сучасний стан та перспективи подальшого розвитку

Ключові слова: мультикультуралізм, історія північноамериканської літератури, інтерпретація, компаративістика, рецепція

Двадцять сторіччя принесло роману Германа Мелвілла «Мобі Дік, або Білий Кит» справжню славу. За висловом автора одного з найновіших досліджень, воно зробило Мелвілла «американською іконою, і в цьому жоден інший письменник із ним рівнятися не здатен» [3, 7]. Як стверджує Майкл Гілмор, «Мобі Дік» перетворився на «неминуче осереддя американської традиції» [5, 87]. Та не лише традиції. На конференції у Нью-Йоркському університеті «Хофстра», яку було присвячено сторіччю роману, жоден з виступаючих не забув наголосити, що цей твір є не просто національним американським епосом, – він постає ще й таким уособленням Америки, в якому кожне нове покоління знаходить щось дуже важливе, таке, що на прямому пов'язане з сьогоденням і майбуттям країни.

Особливої актуальності «Мобі Дік» набув у зв'язку з національним самоусвідомленням північноамериканського суспільства, з новітніми спробами вирішення проблем міжетнічних стосунків. Така його рецепція немалою мірою суперечить репутації, з якою роман існував у першій половині минулого сторіччя. Критикам і письменникам, які знову відкривали його у двадцятих роках, не спадало на думку, що вони повертають в американську культуру книгу, в якій незабаром почнуть відшукувати гострі політичні смисли й тенденції. Всі вони залюбувалися у «Кита» насамперед як у непересічне естетичне, мистецьке явище, що засвідчує спроможність молоді американської літератури гідно конкурувати з поважними досягненнями європейських літератур. Мелвілла сприймали або як американського Достоевського, або як провісника модернізму (такого собі Джойса, що завітав до Сполучених Штатів).

Але з початком другої половини сторіччя у рецепції «Кита» виникла політична складова. Її появу зумовило і стимулювало протистояння між США та колишнім СРСР. Він перетворився на «ефективну зброю в ідеологічному протиборстві двох супердержав-антагоністів» [8, 149], став книгою, що утворює і боронить чесноти американського способу життя. У таких умовах піднялися перші паростки специфічного прочитання роману з точки зору національного самоусвідомлення Америки. Але зауважимо: самоусвідомлення насамперед білої Америки.

Із захопленням цитувалися слова Д.Г. Лоуренса, який назвав роман «втіленням сакрально-сексуальної підсвідомості білої раси» [6, 205]. Поет Р. Чейз милувався відображенням у ньому образом «білого божества», яке, на його переконання, Мелвілл ушанував більш за Христа [2, 123]. Н. Арвін виокремлював у «Киті» особливу міфотворчу енергію білості [1, 117]. Роман розглядали як художнє свідчення про велич історичної місії білої раси, котра на північноамериканській землі демонструє світові переконливі приклади демократії та економічного процвітання. Це не було проявом відвертого або прихованого расизму. Просто тодішнім дослідникам навіть не спадало на думку шукати в цьому творі зв'язки з якоюсь іншою свідомістю, ніж свідомість панівної білої раси. Таке сприйняття роману підсилював процес канонізації Германа Мелвілла у його академічних біографіях, першу з яких (1951 рік) створив професор Каліфорнійського університету Леон Говард. Він виходив із найкращих міркувань: Мелвілла визнано великим митцем, отже, письменник має виглядати саме таким – великим та ідеальним, що посідає гідне місце у сонмі національних святих, носіїв твердих і непохитних національних цінностей. Тому не було жодної потреби додавати якісь інші нюанси до сприйняття цього роману як твору, що оспівує переможну ходу білої Америки.

Але у країні вже досягали «грона гніву» чорношкірої частини її населення, позбавленої громадянських прав, залишеної на суспільному, економічному маргінесі. Після расових конфліктів 60-70-х років і ближче до зламу ХХ-ХХІ століть визначальною для політичного і гуманітарного дискурсів країни постала проблема мультикультуралізму. Дуже швидко її було екстрапольовано на «індустрію Мобі Діка» (цей вислів Гаррі Левіна, що з'явився 1958 року, засвідчує величезну значущість мелвіллознавчих студій для всього північноамериканського літературознавства). В останній за часом критичній біографії, що її створив Е. Делбанко, котрий 2003 року очолював Мелвіллівську спільноту, читаємо: «...атмосфера мультикультурального міста Нью-Йорк не лише сприяла народженню неповторного стилю Мелвілла, вона також розкрила його розум для сприйняття космополітичної ідеї новоствореної нації, належність до якої не залежить від раси» [3, 11]. Колишній співець білої раси став сприйматися як провісник мультикультурального і політкоректного суспільства.

Унаслідок цього відбулася радикальна зміна рецепції «Кита». Її значною мірою скерував професор Роберт Воллес (теж, як і професор Делбанко, колишній президент Мелвіллівської спільноти). 2005 року з'явилася його монографія «Мелвілл і Дуглас». У ній здійснено послідовне порівняння світогляду і творів Германа Мелвілла з переконаннями і творчим доробком відомого чорношкірого аболіціоніста Фредеріка Дугласа (1818-1895). Їх обох професор Воллес вважає цілком сумірними особистостями: «Вони були видатними американськими письменниками дев'ятнадцятого сторіччя, людьми рівними за величчю, обидва зверталися до проблем расової ідентичності, свободи й національної самосвідомості у такий спосіб, що все частіше привертає увагу до себе на початку двадцять першого сторіччя» [9, 43]. Професор Воллес навіть не приховує, що дивиться на Мелвілла й Дугласа очима інтелектуала «початку двадцять першого сторіччя» – тобто крізь призму концептуальних засад мультикультуралізму. Відповідним чином налаштовано його ставлення до роману «Мобі Дік». Він вважає, що у цьому творі «Мелвілл не лише звернувся до багатьох проблем, якими переймався Дуглас, – він розглянув їх із точки зору темношкірої людини» [9, 44].

Слідом за появою монографії Воллеса того ж 2005 року в Нью-Бедфорді, цьому центрі північноамериканського мелвіллознавства, відбулася міжнародна конференція «Мелвілл і Дуглас». На ній було здійснено канонізацію найсучаснішого – мультикультурального – образу Германа Мелвілла. Він постав не лише як послідовний захисник прав і свобод чорношкірого населення Америки. З'явився Мелвілл, що більш за все переймався усвідомленням і зображенням етнічної сутності чорної людини. Роман про полювання на великого Білого Кита перетворився на «чорний» роман, в якому все, що відбувається з героями-китоловами, просякнуте етнічно «чорним» світосприйняттям. У ньому навіть біла людина має єдиний шлях самоусвідомлення і самоствердження: лише через послідовне протиставлення себе іншому – чорному невільнику. «Білість Кита» (такою є назва 42 розділу роману) є лише позірною. Насправді над всім і всіма домінує чорний колір.

Якщо в Америці існує духовна потреба такого осучаснення Германа Мелвілла, то це – скажімо так – є особистою справою американського суспільства. Втім, слід взяти до уваги, що не всі тамтешні вчені ладні миритися з цим. Професор Хершел Паркер, найвідоміший знавець біографії автора «Кита», вже багато років опирається кон'юнктурному трактуванню ставлення Мелвілла до представників інших – не білих – етносів. Ще 1961 року на конференції MLA Паркер виголосив доповідь «Метафізика ненависті до індіанців у творах Мелвілла». Таку її назву зумовило щире прагнення з'ясувати витoki й сутність дивного протиріччя. З одного боку, Мелвілл із перших своїх творів («Тайпі», «Ому») став на захист «малих» етносів, зокрема полінезійських дикунів, закликав боронити їх від наступу західної, білої цивілізації. З іншого – в його творах подибуємо прояви вкрай негативного ставлення до корінного населення Америки, до червоношкірих індіанців, яких Мелвілл порівнює зі «зміями та дияволами» [7, 448]. Професор Паркер задав питання: як пояснити таке протиріччя? Але його слухачі, поважні північноамериканські науковці, шукати пояснень не схотіли. Вони обурилися. «Чи наважилися б ви розповісти своїм студентам про прихований расизм або, як ви кажете, про „ненависть“ Мелвілла до червоношкірих, якби знали, що серед них є студенти-індіанці?» – роздратовано запитав один із них. «Відверто кажучи, спочатку я навіть розгубився, – зізнається професор Паркер, – але відповів, що мій рідний батько був індіанцем з племені черокі, до того ж я вважаю, що мою доповідь слід сприймати виключно з наукової точки зору».

Цей епізод засвідчує, що мультикультуральні концепти здатні виступати (та й виступають відверто і цілеспрямовано) у ролі своєрідного «табу», що закриває можливість незаангажованого наукового дослідження расових питань у творах Мелвілла. Прибічники цих концептів хочуть бачити автора «Кита» візрцево політкоректним митцем. Тільки таким.

Доводиться висловити побоювання, що такий Мелвілл, сприйнятий крізь мультикультуральну призму, надто відрізняється від справжнього Мелвілла.

Його усталений роман створено в країні, що декларувала демократичні гасла, котрим суперечили існування інституту рабовласництва і практика насильства над тубільним індіанським населенням. Спроби нової американської нації усвідомити власну ідентичність завжди призводили до необхідності з'ясовувати: якими є, якими можуть і повинні бути стосунки білої людини з представниками інших етносів. Опозиція «біле – чорне» маніфестувала проблему ставлення етнічно білого населення не лише до чорношкірих рабів. Чорна складова цієї опозиції була узагальненням і втіленням всіх *інших* – всіх, на кого не поширювалися принципи Декларації Незалежності. Всіх, у кого відбирали землі, кого знищували, кого новостворене демократичне суспільство поневолювало, примушувало працювати на себе. Всі вони, підкорені та знедолені, позбавлені прав і

свобод, існували *на іншому* – на чорному – на злидненому боці американського буття. У своєму «Білому Киті» Герман Мелвілл не залишив цю опозицію білого і чорного поза увагою.

Навіть перше аналітичне наближення до складності проблеми расової ідентичності в цьому романі дає вражаючий результат. Вражає насамперед те, наскільки відрізняються справжні переконання і художні рішення Мелвілла від їх новітнього трактування на засадах мультикультуральної кон'юнктури.

Усупереч намаганням професора Воллеса зобразити Германа Мелвілла і чорношкірого аболіціоніста Фредеріка Дугласа однодумцями, доводиться визнати, що ці постаті аж ніяк не сумірні. Не існує жодного свідчення про те, що Мелвілл цікавився публіцистикою і діяльністю аболіціоністів. З їх провідниками він ніколи не мав наміру спілкуватися. Із сучасної точки зору все це, мабуть, виглядає дивним. Здається, що демократ і гуманіст Мелвілл мав неодмінно приєднатися до табору прихильників скасування рабства. Але він не приєднався, навіть не співчував [4, 37]. Чому? Пояснень багато. Не один Мелвілл не звертав уваги на аболіціоністів. До появи «Кита» аболіціоністська преса два десятиріччя марно намагалася переконати країну, що мати людську, хоча б і чорношкіру, істоту за власність – огидно і протиприродно. На їх аргументи не зважали ні рабовласницький Південь, ні промислова Північ. Громадянську війну, що спалахнула десять років потому, зумовили фактори політичного, економічного ґатунку, аж ніяк не проповіді людяності. Втім, причини неувagi Мелвілла до аболіціоністського руху не були подібними до тих, що зумовлювали байдужість більшості його сучасників.

Зло рабовласництва він не сприймав як найстрашніше прокляття, що тяжіє над Америкою. Страждання чорних невольників Мелвілл усвідомлював лише як один з проявів страждань усього людства, як один із наслідків існування загальної, всеосяжної системи економічного, духовного поневолення людини – незалежно від її расової належності. Отже, на його думку, здолати зло рабовласництва було можливо лише за умови подолання загальної системи суспільного зла. В цьому сенсі опозиція білого і чорного не мала для Мелвілла того всеосяжного значення, яке прагнуть надати їй новочасні адепти мультикультуралізму. Він не дивився на світ, як це намагається довести професор Воллес, очима чорношкірої людини, що страждає від поневолення білою расою. Аболіціоніст Фредерік Дуглас був для нього надто короткозорим – тим, хто пропонує надміру прості рішення. Надія на те, що скасування чорного невольництва здатне принципово змінити Америку, сприймалася Мелвіллом як марна, ефемерна надія. Звільнення рабів не спроможне стати вирішальним фактором загального звільнення американської нації від нездоланих, соціальних і духовних протиріч її буття.

Саме тому в художньому світі його «Кита» опозиція білого й чорного не є стійкою опозицією, здатною продукувати однозначні, одномірні художні рішення. Тут все плинне, невизначене, тут панує *невирішувальність*: кожне рішення, кожен семантичний нюанс спроможні перетворюватися на абсолютну протилежність. Опозиція білого і чорного постійно руйнується, її сталість підривається та знищується. Виникає семантична амбівалентність концептів «біле» і «чорне», цих маркерів, що увиразнюють належність того чи іншого персонажа до певної расової групи – тієї, що поневолює, або тієї, що змушена коритися. Між білим і чорним утворюються вкрай складні семантичні зв'язки взаємного перевтілення і заміщення. Біле стає здатним перетворитися на чорне. Чорне в свою чергу залюбки посідає місце білого.

Наведу лише деякі, але значущі приклади цього процесу їх взаємного витіснення і заміщення, що відбувається в романі.

Центральними постатями команди китолова «Пеквод» є капітан Ахаб і моряк-філософ Ізмаїл (у значній частині тексту він виконує роль героя-оповідача). Капітан Ахаб є живим утіленням деспотичної влади, що спрямована на досягнення перемоги над китом-вбивцею Мобі Діком. Заради цієї перемоги Ахаб поневолює всю команду «Пекводу», перетворює всіх матросів на власних рабів. Ніхто не може, навіть не наважується протистояти йому. Отже, здається, що капітан Ахаб репрезентує панівну сутність білої раси, раси господарів. Але звернемо увагу: Ахаб поневолює всіх – незалежно від расової належності. Йому змушені коритися і білі, і чорношкірі матроси, і матроси-індіанці, і полінезійський дикун Квікег. Унаслідок цього розмивається, втрачає чітку окресленість сама сутність опозиції білого і чорного. Більше того: білий капітан Ахаб постає не лише як господар. У своєму фанатичному прагненні до перемоги над Китом він сам підкоряється демонічній владі не білої людини – вихідця зі Сходу парса Федаллаха. Чіткість опозиції білого і чорного знову руйнується: чорне перебирає на себе панівну роль. Біла людина підкоряється етнічному антагоністу. Звернемо також увагу на те, що зі всієї команди «Пекводу» суворий капітан Ахаб із особливою, лагідною приязню ставиться до слабкого й жалюгідного корабельного юнга – чорношкірого хлопчиська Піпа. Біла влада й сила вступають у дивну єдність із чорношкірою слабкістю.

Моряк-філософ Ізмаїл теж долучений до таких заміщень і обопільних трансформацій чорного і білого. Але у власний спосіб. Він, на відміну від білого деспота капітана Ахаба, постає нібито носієм толерантного ставлення до всіх рас. Він білий, але не прагне панувати над чорними. Ізмаїл, здається, демонструє здатність гармонійно поєднати біле і чорне. Щиро приятельським з полінезійським дикуном Квікегом, доброзичливо ставиться до негрів, індіанців. Втім, все це не заважає йому сприймати їх як незрозумілих, загадкових «інших», відчувати свою культуральну і расову вищість. Його біла толерантність до чорного заміщується неприйняттям і ворожістю, яких Ізмаїл не здатний здолати.

Отже, навіть побіжний аналіз зв'язків білого і чорного у романі «Мобі Дік» дає можливість дійти певного висновку. Ніякої скільки-небудь стійкої, незмінної та значущої для окреслення расової ідентичності опозиції чорного і білого в романі просто не існує. Художнє мислення Мелвілла цю опозицію постійно підриває, нищить, зневажає її. Тому немає жодних підстав погоджуватися з новочасними адептами

мультикультуралізму, котрі намагаються довести, нібито автор «Кита» сприймав і зображував світ із точки зору чорної людини. Мелвілл міг ставати на цю точку зору, але лише для того, щоб продемонструвати її обмеженість, неповноту, недієздатність, котрі для нього були абсолютно подібними до обмеженості, неповноти й недієздатності, що притаманні етнічно білому світобаченню. Він не віддавав переваги жодній точці зору.

Саме з цієї причини він не приєднався до лав аболіціоністів. Оскільки знав: опозиція чорного і білого хитка, примарна – *невиришувальна*. За нею криється щось значніше, глибинні причини соціального і духовного зла. Відповіді на питання, які саме причини, він не знав і не спромігся знайти.

Наприкінці варто замислитися: наскільки правий був Герман Мелвілл у такому своєму сприйнятті великого трагічного протистояння білих господарів і чорних рабів тогочасної Америки?

4 квітня 1865 року президент Лінкольн прибув до Річмонда (штат Вірджинія). Переможні федеральні війська нарешті захопили цю столицю рабовласницького Півдня. Громадянська війна майже закінчилася. Лінкольн увійшов у Білий дім конфедератів і попрямував до кабінету їхнього лідера, свого головного антагоніста Джефферсона Дейвіса. Сів за його стіл і довго, як згадували свідки, залишався за ним із зосередженим, похмурим виглядом.

Про що він думав тоді? Про сотні тисяч загиблих і поранених американців? Чи про те, що ж робити далі – після того, як нарешті вдалося військовою силою подолати опозицію білого свавілля і чорного невільництва? Президент так нікому і не розповів. Не встиг. За півтора тижня, 14 квітня, його застрелив прибічник конфедератів-рабовласників.

Але ж знаємо: скасування рабства, котре стало наслідком громадянської війни, не вирішило питання расової нерівності. Мало пройти ще сто років, аби чорне і біле населення Америки нарешті зрівнялися у громадянських правах. Отже, Герман Мелвілл, вочевидь, мав рацію, коли звертав увагу своїх сучасників на невыришувальність опозиції білого і чорного. Наслідком цієї невыришувальності у романі стає загибель усього екіпажу «Пекводу». Гинуть всі – білі, чорні, полінезійці, араби – всі, кого поєднало нездоланне протиріччя чорного і білого. Випадково рятується лише один Ізмаїл – тільки для того, аби сповістити про все, що відбулося. Ця трагічна розповідь – водночас і діагноз, і застереження, котрі Мелвілл адресував своїй країні.

Ніхто не має підстав стверджувати однозначно: чи був він правий, чи помилявся. Можемо лише визнати: такою – ніякою іншою! – була особиста точка зору митця. Його бачення проблеми національної ідентичності для Америки, держави, що поєднала різні етноси, різні національні групи, було саме таким – трагічним баченням, яке не відкривало жодної позитивної перспективи. Воно відкривало лише трагічну безвихідь.

Якщо хочемо вивчати й знати справжнього Мелвілла, маємо насмілитися разом із ним зануритися в його художній світ, сповнений відчуттям цієї безвиході. Маємо долати табу, накладене на його справжнє, трагічне осмислення проблем расової ідентичності, національного самоусвідомлення великої країни, що зветься Америкою. І не варто піддаватися спокусам простих рішень, зумовлених політичною, ідеологічною кон'юнктурою.

ЛІТЕРАТУРА

1. Arvin N. Herman Melville / Newton Arvin. – NY: The Viking Press, 1966. – 312 p.
2. Chase R. Quest for Myth / Richard Chase. – Baton Rouge : Louisiana State University Press, 1949. – 150 p.
3. Delbanco A. Melville : His World and Work / Andrew Delbanco. – NY : Alfred A. Knopf, 2005. – 415 p.
4. Garner S. The Civil War World of Herman Melville / Stanton Garner. – Lawrence : University Press of Kansas, 1993. – 544 p.
5. Gilmore M. T. Surface and Depth: The Quest for Legibility in American Culture / Michael T. Gilmore – NY : Oxford University Press, 2003. – 256 p.
6. Lawrence D. H. Herman Melville's Moby Dick / David Herbert Lawrence // Critical Essays on Herman Melville's Moby-Dick / [edited by Brian Higgins and Hershel Parker]. – NY : G. K. Hall & Co., 1992. – (Critical Essays on American Literature). – P. 198 – 210.
7. Melville . The Confidence-Man : His Masquerade / Herman Melville ; [edited by Hershel Parker and Mark Niemeyer]. – NY : W. W. Norton & Company, Inc., 2006. – 505 p.
8. Spanos . V. The Errant Art of Moby-Dick / William V. Spanos. – Durham : Duke University Press, 1995. – 374 p.
9. Wallace R. K. Melville and Douglas / Robert K. Wallace. – New Bedford : Massachusetts, Spinner Publications, 2005. – 197 p.

Резюме В статті проаналізовані основні етапи формування мультикультуралістських досліджень роману Г.Мелвілла "Моби Дік", їх передумови, сучасний стан і перспективи подальшого розвитку.

Ключевые слова: мультикультуралізм, історія североамериканської літератури, інтерпретація, компаративістика, рецепція.

The summary. The article examines main stages of formation of multicultural studies of H.Melville's "Moby Dick", their historical background, present state and perspectives of future development.

Key words: multiculturalism, history of North-American literature, interpretation, comparative studies, reception.

Одержано редакцією 18.01.2012.

ЗМІСТ

Михальчук Н.О., Івашкевич Е.Е. Специфіка трансформації образу кентавра в однойменному романі Джона Апдайка	3
Романюк С.К., Ковальчук Т.Г. Невербальні компоненти в рекламному дискурсі	9
Вакулінська Л.М. Структурно-семантична характеристика антонімічних пар у біблійних німецькомовних текстах	12
Мороз Л.В., Мороз Л.М. Фенотип суб'єкта і об'єкта історії як чинник жанротворення	14
Мороз Л.В., Данілова Н.Р., Трофімчук В.М. Характерні особливості функціонування джестової традиції XVI століття	17
Денисюк Л.В., Ковалюк В.В. Про структурно-семантичні особливості неологізмів англо-американського походження в сучасній українській мові	19
Мороз Л.В., Мельничук Л.В. „Гамлет” В.Шекспіра як філософська трагедія	22
Король О.Ю., Мороз Л.В. Англійський офіційно-діловий стиль мовлення: лінгвостилістична специфіка	26
Косолапов В.И. О статусе блендинга (телескопии) в современном английском языке (обзор литературы)	30
Калініченко М.М. Білий Кит у чорних шатах мультикультуралізму	35
Попович Р.Г. Структура номінативно-варіантної термінопарадигми (на матеріалі іспанської термінології водного господарства)	38
Мороз Л.В., Кушнір Н.В. Характерні особливості жанрової сутності класичної новелістичної моделі (на матеріалі творчості Б.Річа)	42
Вовчук Н.І., Мороз Л.М. Казка як жанр літературної прози	46
Касаткіна О.В. Мовностилістичні особливості використання сленгу в газетно-публіцистичному дискурсі	47
Козицька О.А., Давнюк С.В. Семантична структура складних багатокомпонентних речень	50
Черуха Н.В., Черуха В.В. Деякі дидактико-методичні аспекти навчання читання іншомовних текстів за спеціальністю	54
Курята Ю.В. Творчі завдання в контексті навчання англійської мови у вищому навчальному закладі	57
Корженевська О.В. Використання лінгвокраїнознавчого аспекту в процесі викладання іноземних мов у старшій школі	59
Олесьюк Л.В., Бойко Н.Г. Культурологічно орієнтовані методики вивчення іноземних мов	64
Черуха В.В., Черуха Н.В. Негативний вплив міжмовного переносу на процес вивчення другої іноземної мови	68
Кочубей О.С. Особливості формування іншомовної компетенції студентів-філологів	70
Ветрова І.М. Проблема формування лексичної компетенції при підготовці майбутнього вчителя іноземної мови	74
Дуброва А.С. Комунікативний підхід як оптимальний засіб вивчення іноземної мови	77
Верьовкіна О.Є., Гонтар В.Є. English borrowings into modern Ukrainian	78
Бігунова С.А., Зубілевич М.І. Антономастичні власні імена як експресивні засоби мови	82
Мезін В.Г. Role of modern English drama in teaching contemporary English	84
Михальчук Н.О. The narrative structure and the specific functions of language means and syntactical stylistic devices in the novel “Bleak House”	88
Верьовкіна О.Є. The translation peculiarities of English paremiological units into Ukrainian	96
Фрідріх А.В. Словотвірні та структурні характеристики англійської юридичної термінології	99
Павловська Л.О. Прагмасемантичні особливості вербальних формул побажань	107
Відомості про авторів	111

Наукове видання

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІЛОЛОГІЇ ТА МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН

Збірник наукових праць

Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету

Відповідальний редактор збірника Архангельська А.М.
Відповідальний за підготовку збірника до видання Петрівський Я.Б.
Технічний редактор Горішна І.Г.
Комп'ютерна верстка Кречмаровський В.Л.

Підписано до друку 27.04.2012 р.
Формат 60х84 1/8. Папір офсетний № 1. Гарнітура Times New Roman. Друк ризографічний.
Ум. друк. арк. 14,9. Обл. вид. арк. 29,1. Замовлення № 129/1. Наклад 120.

Адреса редакції: 33028 м. Рівне, вул. Остафова, 31
Рівненський державний гуманітарний університет

Віддруковано в редакційно-видавничому відділі
Рівненського державного гуманітарного університету
33028 м. Рівне, вул. С.Бандери, 12, тел. 26-48-83

**А – 43 Актуальні проблеми філології та методики викладання гуманітарних
дисциплін: Збірник наукових праць. Наукові записки Рівненського
державного гуманітарного університету. – Рівне: РДГУ, 2012. – 112 с.**

ISBN 966 — 7281 — 10 — 01.

Збірник наукових праць містить статті з теоретично-методологічних, культурологічних, літературознавчих, мовознавчих проблем спілкування.

Опубліковані матеріали можуть бути корисними для науковців, учителів, викладачів та студентів вищих педагогічних навчальних закладів.

УДК: 81'243

ББК 81.20